

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/74/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200819
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3823200819.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XXXX/X, právne zast. Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom v Trnave, Hlavná č. 31, proti žalovanému F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. E. XXX/XX, právne zast. JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Hviezdoslavova ul. č. 3, o neplatnosť darovacej zmluvy a určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. augusta 2023, č.k. 15C/9/2023-122, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci súd zastavil konanie uznesením zo dňa 25.07.2023 pre nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby postupom podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom z dôvodu, že išlo o rozhodnutie vo veciach súdnych poplatkov. Dňa 17.08.2023 podal právny zástupca žalovaného návrh na vydanie uznesenia

o náhrade trov konania. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodnutia

o zastavení konania. Sudca koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie. V danej veci rozhodol vyšší súdny úradník o zastavení konania, voči uzneseniu o zastavení konania sťažnosť podaná nebola a súdny úradník nemôže rozhodovať o nároku na náhradu trov konania, vydal osobitné uznesenie o náhrade trov konania súd. Súd priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % v zmysle § 256 ods. 1 CSP. Žalobca procesne zavinil zastavenie konania, pretože nezaplatil súdny poplatok zo žaloby riadne a včas a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %. Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalobca, ktorý mal za to, že v prejednávanej veci v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu boli spôsobené vady v súdnom konaní, ktoré mali za následok nezákonnosť uznesenia 1 a 2. Poukázal na tú skutočnosť, že súd v prejednávanej veci uznesením 1 zastavil konanie z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku, kedy v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. je povinnosťou súdu konanie ex offo zastaviť bez toho, aby sa k tomuto mal vôbec možnosť žalovaný vyjadriť.

V tomto smere je postup súdu zjavne zmätočný a procesne neudržateľný, keďže súdny poplatok je potrebné uhradiť pred tým, ako sa začne vo veci konať. V opačnom prípade, ak súd začne konať vo veci samej bez toho, aby bol uhradený súdny poplatok, pričom vydal uznesenie

o zastavení súdneho konania, je potrebné zrušiť uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 9 konanie nezastaví, ak už začal konať vo veci samej. Z tohto je potom zrejmé, že nemôžu popri sebe obstáť uznesenie 1 a 2, nakoľko súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania, explicitne by tým potvrdil, že vo veci samej začal konať, čo by malo za následok zrušenie uznesenia podľa § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. Z elektronického súdneho spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie poslal žalobu žalovanému na vyjadrenie, keď žalovaný sa vyjadril prostredníctvom písomného podania. Je teda zrejmé, že súd prvej inštancie konanie zastaví z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku a v takomto prípade nemôže priznať žalovanému trovy konania, keďže tieto mu nemohli vzniknúť. Preto žiadal, aby súd prvej inštancie zrušil uznesenie 1 a uznesenie 2 a vo veci samej riadne pokračoval. V opačnom prípade žiadal, aby bolo postúpené odvolanie voči uzneseniu o náhrade trov konania odvolaciemu súdu, ktorý má uznesenie zmeniť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP z týchto dôvodov:

4. Ako vyplýva z obsahu spisu súdu prvej inštancie, návrhom doručeným na súd dňa 03.03.2023 sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že darovacia zmluva je neplatná a zároveň, že nehnuteľnosť definovaná v návrhu patrí do dedičstva po zomrelej A. B.. Spoločne s návrhom zároveň požiadal o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby žalovanému bolo zakázané nakladať a prevádzať odplatne prípadne bezodplatne vlastnícke právo k nehnuteľnostiam označeným v návrhu.

5. Žalobca bol následne súdom prvej inštancie vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku ako za návrh, tak aj súdneho poplatku za vydanie neodkladného opatrenia, pričom faktom je, že súdny poplatok nezaplatil.

6. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 22.03.2023 s tým, že zamietavé uznesenie bolo potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27Co/59/2023-108 zo dňa 28. júna 2023.

7. Následne z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok za návrh, uznesením zo dňa 25.07.2023 súd prvej inštancie konanie v prejednávanej veci zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu vo výške 99,50 eur s tým, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 26.08.2023.

8. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že v zmysle § 256 ods. 1 CSP žalobca procesne zavinil zastavenie konania, pretože nezaplatil súdny poplatok zo žaloby riadne a včas, a preto je potrebné ho zaviazať k náhrade trov konania v prospech žalovaného vo výške 100 %, pretože súd prvej inštancie nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by náhrada trov konania žalovanému nemala byť priznaná.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

11. Podľa § 10 ods. 2 písm. a), d) citovaného zákona pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 nezastaví konanie, ak už začal konať vo veci samej, ale tiež v prípade, ak vznikla poplatková povinnosť poplatníka podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. V prejednávanej veci sa žalobca žalobou vo veci samej domáhal ako rozhodnutia vo veci samej, tak aj nariadenia neodkladného opatrenia. Bol vyzvaný na zaplatenie súdnych poplatkov ako z návrhu, tak aj na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia

bol v konečnom dôsledku právoplatne zamietnutý. Následne súd prvej inštancie zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrhu a rozhodol samostatným uznesením tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, nakoľko zavinil zastavenie konania. Tento postup súdu prvej inštancie je v celom rozsahu korektný a správny, pretože v prípade pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodom na zastavenie konania. Preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vo veci rozhodnúť o navrhnutom neodkladnom opatrení. Keďže však bol návrh zamietnutý, následne bolo procesnou povinnosťou súdu prvej inštancie v dôsledku odvolania sa zo strany žalobcu doručiť ako návrh, tak aj samotné uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vrátane odvolania žalovanému, a preto neobstojí obrana zo strany žalobcu, že súd prvej inštancie postupoval procesne nesprávne. Okrem toho odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že uznesenie o zastavení konania vo veci samej pre nezaplatenie súdneho poplatku je právoplatné, nakoľko žalobca sa voči nemu neodvolal a za týchto skutkových okolností je potom ním ako prvostupňový, tak aj odvolací súd v konečnom dôsledku viazaný.

13. Následne potom súd prvej inštancie správne použil ust. § 256 ods. 1 CSP, pretože ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda ako na strane žalobcu, tak aj na strane žalovaného. V prípade, ak je konanie zastavené z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok za návrh, jedná sa o procesné zavinenie na strane žalobcu, tak ako správne uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení, a preto, tak ako správne rozhodol súd prvej inštancie, správne bol žalobca zviazaný k náhrade trov konania žalovaného, ktorý procesne zastavenie konania nezavinil.

14. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).